

P O L S K A   A K A D E M I A   N A U K
I N S T Y T U T   M A S Z Y N   P R Z E P Ł Y W O W Y C H

PRACE
I N S T Y T U T U   M A S Z Y N
P R Z E P Ł Y W O W Y C H

T R A N S A C T I O N S
O F   T H E   I N S T I T U T E   O F   F L U I D - F L O W   M A C H I N E R Y

80

W A R S Z A W A - P O Z N A Ń 1981

P A Ń S T W O W E   W Y D A W N I C T W O   N A U K O W E

PRACE INSTYTUTU MASZYN PRZEPLYWOWYCH

poświęcone są publikacjom naukowym z zakresu teorii i badań doświadczalnych w dziedzinie mechaniki i termodynamiki przepływów, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki maszyn przepływowych

*

**THE TRANSACTIONS OF THE INSTITUTE OF FLUID-FLOW
MACHINERY**

exist for the publication of theoretical and experimental investigations of all aspects of the mechanics and thermodynamics of fluid-flow with special reference to fluid-flow machinery

---

RADA REDAKCYJNA - EDITORIAL BOARD

**TADEUSZ GERLACH · HENRYK JARZYNA · JERZY KRZYŻANOWSKI
STEFAN PERYCZ · WOJCIECH PIETRASZKIEWICZ · ROMUALD PUZYREWSKI
KAZIMIERZ STELLER (PRZEWODNICZĄCY - CHAIRMAN) · ROBERT SZEWAŁSKI
JÓZEF ŚMIGIELSKI**

KOMITET REDAKCYJNY - EXECUTIVE EDITORS

**KAZIMIERZ STELLER - REDAKTOR - EDITOR
WOJCIECH PIETRASZKIEWICZ · ZENON ZAKRZEWSKI
ANDRZEJ ŻABICKI**

REDAKCJA - EDITORIAL OFFICE

Institut Maszyn Przeplywowych PAN
ul. Gen. Józefa Fiszersa 14, 80-952 Gdańsk, skr. pocztowa 621, tel. 41-12-71

Copyright

by Państwowe Wydawnictwo Naukowe
Warszawa 1981

Printed in Poland

ISBN 83-01-02692-8

ISSN 0079-3205

PANSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE - ODDZIAŁ W POZNANIU

Nakład 340+90 egz. Ark. wyd. 10. Ark. druk. 7,5 Papier druk. sat. kl. V,
70 g. 70×100 cm. Oddano do składania 26 kwietnia 1980 r. Druk ukończono
w lutym 1981 r. Zamówienie nr 486/34, T-2/778. Cena zł 40,-

DRUKARNIA UNIWERSYTETU IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU

WŁADYSŁAW TARASEWICZ

Gdańsk

Wpływ lepkości na intensywność mieszania cieczy w przepływie*

Na podstawie przeprowadzonych badań przepływowego mieszania olejów mineralnych o lepkości od 1,32 do 23,8 cSt opracowano korelację na współczynnik intensywności mieszania K , uwzględniając ilościowo — poza warunkami hydrodynamicznymi i konstrukcyjnymi mieszalnika typu strumienicy — także wpływ lepkości mieszanych strumieni. Pozwala ona przewidzieć długość kanału potrzebną do założenia stopnia przepływowego wymieszania dowolnych dwóch płynów.

Wykaz oznaczeń

a	— wykładnik potęgi przy (Re_1/Re_2) , (równ. (3)),		mieni na wlocie,
b	— wykładnik potęgi przy Re (równ. (3)),	R_0	— wartość cechy mieszaniny doskonale wymieszanej,
f	— wykładnik potęgi przy (v_w/v_m) , (równ. (3)),	(Re_1/Re_2)	= $w_1 dv_m/w_2(D-d)v_m$ — stosunek liczb Reynoldsa strumieni na wlocie (ale z lepkością mieszaniny),
C	— współczynnik proporcjonalności (równ. (3) i (8)),	Re	= wD/v_m — liczba Reynoldsa mieszaniny,
d	— średnica dyszy doprowadzającej do kanału,	w_1, w_2	— prędkość oddzielnych strumieni (mieszanych) na wlocie,
D	— średnica mieszalnika rurowego,	w	— prędkość wytwarzanej mieszaniny,
Im	— średni w przekroju procentowy stopień wymieszania,	V_1, V_2, V	— strumienie objętościowe oddzielnych mieszanych składników i powstającej mieszaniny,
K	— współczynnik intensywności mieszania,	v_1, v_2	— kinematyczne współczynniki lepkości oddzielnych strumieni,
n_D	= l/D — liczba średnic równoważna długości kanału, na której następuje wymieszanie do stopnia Im ,	v_m	— kinematyczny współczynnik lepkości mieszaniny,
R	— wartość cechy mieszaniny rzeczywistej,	v_w	— kinematyczny współczynnik lepkości wody.
$R_p(R_1, R_2)$	— wartość cechy oddzielnych stru-		

* Praca wykonana w ramach problemu węzłowego 03.7, na zlecenie koordynatora Instytutu Chemii Przemysłowej w Warszawie, przez zespół badawczy IMP PAN w składzie: B. Grochał, A. Jezierski, E. Śliwicki, W. Tarasewicz.

Wprowadzenie

Mieszaniem nazywa się proces intensyfikowania w środowisku płynnym naturalnych ruchów konwekcyjnych, przez wywołanie tam prądów i wirów, które powodują wzajemne przemieszczanie i przenikanie sąsiadujących warstw. Jest to więc aktywacja mikroskopowych ruchów cząsteczkowych zwanych dyfuzją. W praktyce mieszanie wykorzystywane jest w dwóch celach: 1) do homogenizowania (ujednorodniania) substancji, 2) do przyspieszenia wymiany ciepła, masy i reakcji chemicznej.

Proces mieszania stosuje się w różnych kombinacjach trzech stanów skupienia. Można go prowadzić w sposób periodyczny (w zbiornikach) lub w sposób ciągły (przepływowo w „linii” technologicznej).

Niniejsza praca odnosi się do mieszania w sposób ciągły cieczy o innych niż woda lepkościach, w mieszalniku typu strumienicy, w celu uzyskania jednorodnej mieszaniny. Celem badań jest opracowanie korelacji między stanem wymieszania a warunkami prowadzenia procesu, pozwalającej racjonalnie projektować mieszalniki przepływowe.

Mechanizm mieszania przepływowego

Mieszanie w przepływie od okresowego różni się tym, że uzyskiwany stopień wymieszania ciągłego rośnie wzdłuż drogi, a periodycznego — w czasie trwania tego procesu.

Funkcję na zmianę stanu wymieszania w przepływie podał Alexander ze współautorami [1, 2] opierając się na hipotezie Reichardta, który wykorzystał analogie przeniesienia ruchu, ciepła i masy w ośrodku ruchowym (zjawisk opisywanych równaniami różniczkowymi Naviera–Stokesa, Fouriera–Kirchhoffa oraz Ficka). Funkcja ta wskazuje, że stopień wymieszania zmienia się wykładniczo z długością mieszalnika, a mianowicie [3]:

$$(100 - Im) = 100 \cdot e^{-Kn_D}, \quad (1)$$

gdzie $n_D = l/D$ — względna długość kanału, K — współczynnik intensywności mieszania. Im K jest większe, tym na krótszym odcinku mieszalnika osiąga się dany stopień wymieszania; jego wartość zależy od rozwiązania konstrukcyjnego doprowadzenia strumieni mieszanych do mieszalnika i własności hydrodynamicznych tych strumieni.

Z wykładniczego charakteru zależności wynika, że nie można określić długości n_D , na której nastąpi wymieszanie doskonałe (całkowity zanik odrębności, zachodzący teoretycznie w nieskończoności). Znając jednak K można obliczyć długość, na której osiągnie się dowolnie małą skończoną niejednorodność (czyli dostatecznie blisko 100-procentowe wymieszanie).

Ta wykładnicza funkcja na zmienność stopnia wymieszania jest analogiczna do:

a) zmienności koncentracji w periodycznym procesie mieszania $C_A = C_{A0} \cdot e^{-k\tau}$,

b) rozpadu promieniotwórczego $N_\tau = N_0 e^{-\lambda\tau}$,

c) szybkości reakcji chemicznej pierwszego rzędu $C = C_0 \cdot e^{-kt}$.

Rozwiązanie zagadnienia mieszania sprowadza się więc do znalezienia korelacji na współczynnik intensywności mieszania K z wpływającymi nań czynnikami.

Częściową próbę skorelowania współczynnika K podjął Hiby [4, 5]. Dla mieszania dwóch strumieni wody, płynących z taką samą prędkością w szklanej rurze o średnicy

19 mm, podał on zależność:

$$K = 1,89 \frac{(Re - 2300)^{0,61}}{Re} \quad (2)$$

Wykazał ponadto, że na K ma wpływ stosunek impulsów prędkości (w_1) strumienia wpływającego do kanału do strumienia mieszaniny (w) w kanale. Otrzymał w logarytmicznym układzie współrzędnych linię prostą o równaniu: $\lg(100 - Im) = -0,2667 \sqrt{(w_1/w) \cdot n_D}$ (wartość 0,2667 odczytano z przebiegu tej funkcji). Stwierdził też, że ciągle mieszanie za pomocą nieruchomych kształtek* również jest opisywane podobną funkcją, tzn. $(100 - Im) = 100 \cdot e^{-K n_D}$, podkreślając, że współczynnik K jest proporcjonalny do oporów przepływu – im większy opór, tym większe K , czyli intensywniejsze zachodzi mieszanie.

Hiby zauważył też, że konstrukcja wkładek wpływa na wartość współczynnika K , przy czym

$$K_K > K_p > K_S.$$

Podobna nierówność dotyczy oporu przepływu, tzn.

$$\Delta p_K > \Delta p_p > \Delta p_S.$$

Indeksy oznaczają: K – kształtka Kenics (wstęgowy mieszalnik śrubowy), S – kształtka Schaschlika (przegrody w formie trapezu, ustawione na przemian podstawą przy ścianie), p – napływ strumienia promieniowo do osi kanału.

Pełniejszą korelację na współczynnik K , bo uwzględniającą także wpływ impulsów prędkości wlotowych i średnic dyszy i kanału, wyprowadzono na podstawie poprzednich badań [6] mieszania dwóch strumieni wodnych o współosiowym napływie w mieszalniku typu strumienicy, a to w postaci

$$K = C(D/d)(Re_1/Re_2)^a Re^b, \quad (3)$$

gdzie

$$a = 0,55,$$

$$C = 0,25 \quad \text{dla} \quad (Re_1/Re_2) \leq 1 \quad \text{i} \quad C = 0,75 \quad \text{dla} \quad (Re_1/Re_2) > 1,$$

$$b = -0,40 \quad \text{przy} \quad Re < 2000 \quad \text{i} \quad b = -0,25 \quad \text{przy} \quad Re \geq 2000.$$

Znaczenie innych wielkości występujących we wzorze (3) podano w wykazie oznaczeń.

Charakter tej funkcji (forma zależności od Re) wskazuje na identyczny związek współczynnika intensywności mieszania K ze współczynnikiem oporu λ_{op} – im większy współczynnik oporu, tym większa intensywność mieszania.

Dla przepływu burzliwego ($Re = 3 \cdot 10^3 \div 10^5$) przez rury gładkie według Blasiusa [7]

$$\lambda_{op} = A Re^{-0,25} = 0,316 \cdot Re^{-0,25}, \quad (4)$$

przy tym w rurach szorstkich współczynnik A jest odpowiednio większy od 0,316 (dla rur

* Nieruchome kształtki mieszające – specjalnie ukształtowane elementy przestrzenne, których struktura i geometria powodują wielokrotny podział strugi na mniejsze i zmianę kierunku ich przepływu (tj. skręcenie i zawirowanie).

np. stalowych ze znaczną korozją $A=0,5$ i więcej); dla przepływu laminarnego $\lambda_{op}=64/Re$ i nie zależy od szorstkości.

Równania te odnoszą się do przypadku przepływu przez kanały bez uwzględnienia oporów na wlocie, tzn. przy wlocie do kanału obu strumieni przez jednakowe części przekroju i z identyczną prędkością. Wówczas

$$K = C \frac{D}{D/2} Re^{-0,25} = A Re^{-0,25}. \quad (*)$$

Celem porównania doświadczalnych wartości K z obliczonymi wzorami (*) przyjęto dla warunków badań Hiby'ego (wlot z tą samą prędkością przez dwa równe przekroje do rury szklanej o średnicy 19 mm) następujące wartości współczynnika A :

$A=0,316$ – jak w równaniu Blasiusa dla rur gładkich,

$A=2C=0,5$ – otrzymany z badań w rurach ze szkła organicznego,

$A=2C=0,4$ – wartość przyjęta dla rur szklanych (szkło organiczne).

Porównanie obliczonych w ten sposób wartości K z wartościami doświadczalnymi (tab. 1) wskazuje na doskonałą zgodność w przypadku zastosowania $A=0,4$, jeśli pominąć niewy tłumaczalne w badaniach Hiby'ego [4, 5] wystąpienie K_{maks} przy $Re=8000$. Dowodzi to właściwie dobranej formy zależności na współczynnik intensywności mieszania K

Tabela 1

Re	K_d	K_o		
		$A=0,316$	$A=0,5$	$A=0,4$
17 000	0,0360	0,0276	0,0438	0,03504
11 000	0,0410	0,0308	0,0488	0,0454
6 000	0,0440	0,0358	0,0568	0,0454
4 500	0,0400	0,0385	0,0610	0,0488
3 000	0,0340	0,0426	0,0676	0,05408

K_o – współczynnik intensywności mieszania obliczony, K_d – doświadczalny.

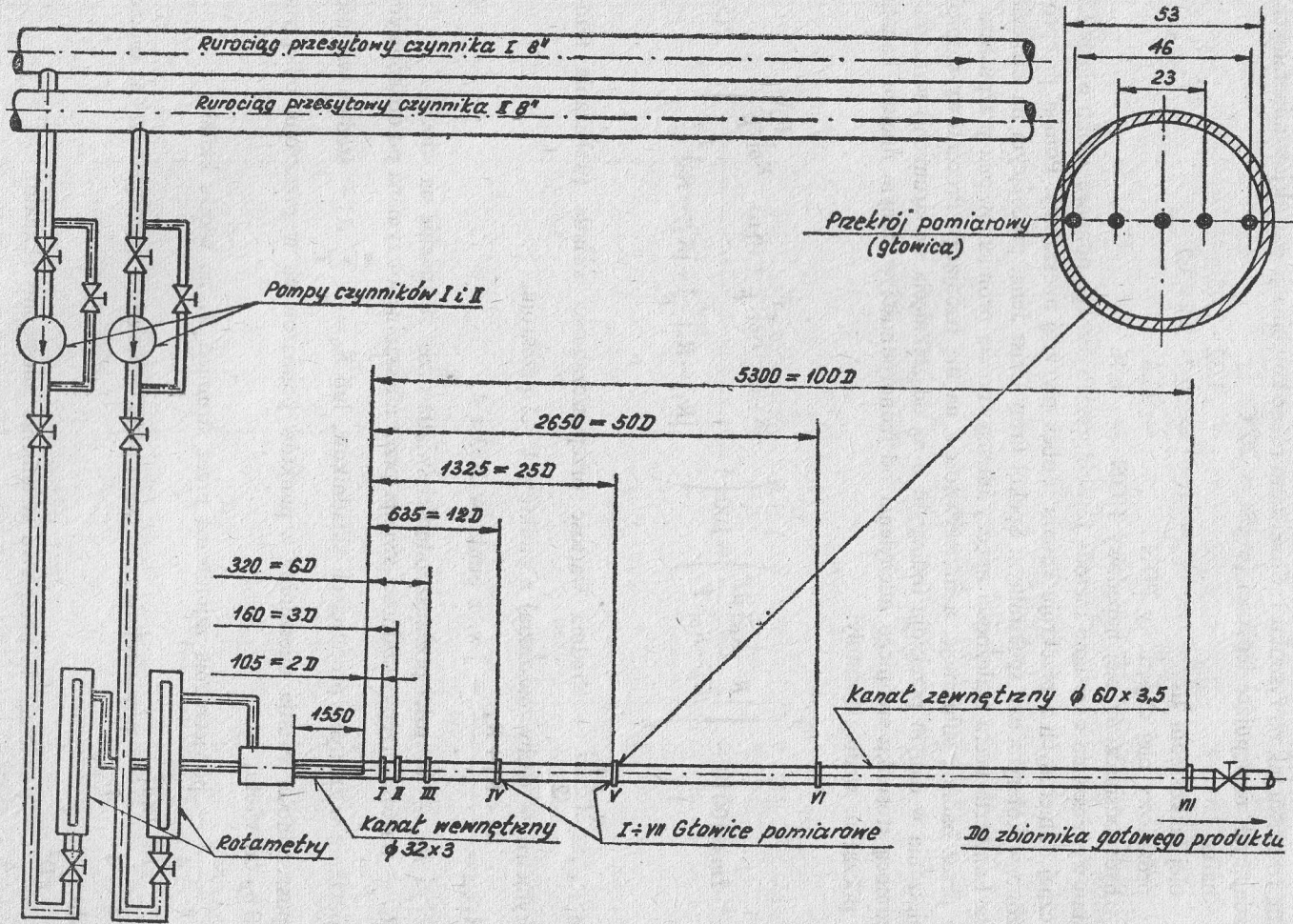
(równoznaczny ze współczynnikiem oporu λ_{op}) bez istnienia oporów wlotowych (równe średnice, równe prędkości).

W przypadku wystąpienia oporów wlotowych (impulsy prędkości i wpływ wielkości średnic) wzrosnie sumaryczny opór przepływu i tym samym współczynnik intensywności mieszania K , co właśnie ujmuje opracowana korelacja.

Przedmiotem opisanych badań jest mieszanie olejów mineralnych celem ustalenia ilościowego wpływu lepkości mieszanych strug na współczynnik intensywności mieszania K .

Zestaw doświadczalny i metodyka badań

Badania wykonywano w mieszalniku rurowym poziomym, ze współosiowym wprowadzeniem cieczy do kanału, na terenie Wydziału Kompozycji Produktów Gdańskich Zakładów Rafineryjnych. Zestaw badawczy przedstawia schemat (rys. 1). Mieszalnik stanowiła rura o średnicy wewnętrznej 53 mm, z dyszą $\varnothing 26/32$ mm. W siedmiu odległo-

Rys. 1. Zestaw badawczy do pomiarów mieszania w przepływie olejów mineralnych

ściach od wlotu mieszanych strumieni pobierano próbki mieszaniny w 5 punktach przekroju według rozstawu jak na rysunku 1. Stosowano różne kombinacje par olejów mineralnych, posiadających następujące lepkości (w cSt w 20°C):

nafta	— 1,32 - 1,45
olej lekkośredni L5	— 2,7 - 2,8 - 3,2
próżniowy olej napędowy PON	— 23,8
hydroodsiarczony olej napędowy HON	— 6,16

Stan wymieszania określano metodą fotokolorymetrycznego pomiaru zmian własności optycznej odbieranych z przekroju kanału próbek płynącej mieszaniny. Pomiar przeprowadzono w kolorymetrze spektralnym Spekol firmy Zeiss Jena, pracującym na zasadzie prawa Lamberta-Beera (zależności między intensywnością promieniowania przepuszczalnego przez badaną substancję, a intensywnością na nią padającą). Procentowy stopień wymieszania w danym przekroju (odległym o n_D od zetknięcia się strumieni) wyrażono za pomocą stosunku średniego odchylenia od jednorodności w danym miejscu kanału i na początku, według formuły:

$$Im = 100 \left(1 - \int_0^F \frac{|R - R_0|}{|R_p - R_0|} \frac{dF}{F} \right) = 100 \left(1 - \frac{|\bar{R}_{2,3,4} - R_0| \frac{F_1}{F} + |\bar{R}_{1,5} - R_0| \frac{F_2}{F}}{|R_{1p} - R_0| \frac{F_1}{F} + |R_{2p} - R_0| \frac{F_2}{F}} \right), \quad (5)$$

gdzie $R_{1,5} = \frac{R_1 + R_5}{2}$ — średnia wartość przepuszczalności światła (wskazania fotokolorymetru — cechy mieszania) z punktów 1 i 5 przekroju,

$$R_{2,3,4} = \frac{R_2 + R_3 + R_4}{3} \text{ — j.w. z punktów 2, 3 i 4,}$$

R_{1p} i R_{2p} — wartości przepuszczalności światła przez strumienie na wlocie,

R_0 — wartość przepuszczalności światła przez mieszaninę, otrzymana po doskonałym wymieszaniu w znanych proporcjach składników, lub $R_0 = \frac{1}{m} \sum_1^m R$ — średnia wartość przepuszczalności światła mieszaniny z punktów pomiarowych w przekroju, odległym o $100 n_D$ od wlotu,

$$F_1 = \frac{\pi d_1^2}{4} \text{ — powierzchnia zajmowana przez strumień } R_1 \text{ na wlocie kanału,}$$

$$F_2 = \frac{\pi D^2}{4} - \frac{\pi d_1^2}{4} \text{ — powierzchnia zajmowana przez strumień } R_2 \text{ (pierscieniowa) na wlocie kanału,}$$

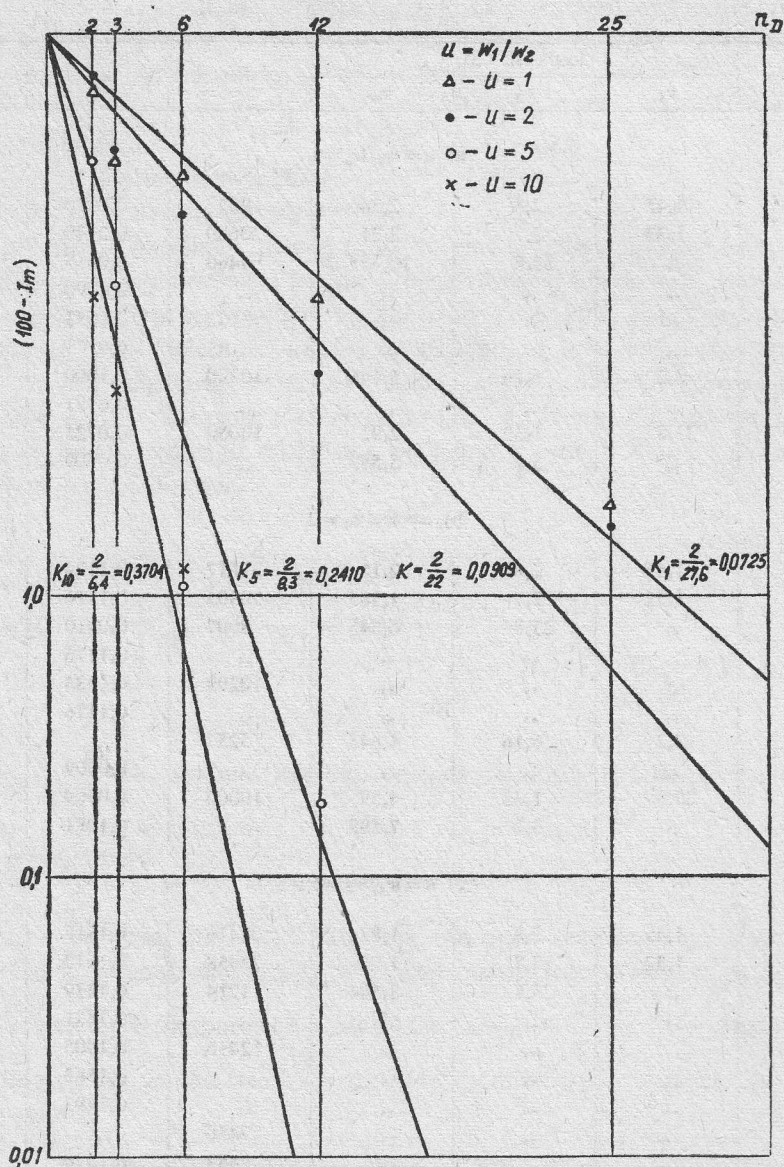
$$F = \frac{\pi D^2}{4} \text{ — powierzchnia przepływu strumienia mieszaniny (kanału).}$$

Tak zdefiniowany stopień wymieszania pozwala wyrazić stan wymieszania w całym przedziale zmian, tj. od 0 do 100%, podając procentowe zbliżenie wartości cechy do jej wartości po doskonałym wymieszaniu, czyli $R = R_0 \pm 0,01(100 - Im)R_0$.

Tabela 2

Data	Lepkość cSt			Re	K _d	K _o
	ν_1	ν_2	ν_m			
a) $u = w_1/w_2 = 1$						
3. 7. 78	1,45	2,8	2,34	19827	0,0970	0,0510
6. 7.	1,32	2,7	2,21	20680	0,0770	0,0490
7. 7.	„	23,8	10,755	4460	0,0815	0,0879
11. 7.	„	„	„	„	0,0890	„
13. 7.	„	„	„	8182	0,1053	0,0755
15. 7.	„	„	„	„	0,0775	„
19. 7.	3,2	6,16	5,146	10390	0,1000	0,0780
20. 7.	„	„	„	„	0,0781	„
4. 8.	23,8	1,32	2,92	10000	0,0725	0,1120
9. 8.	„	3,2	5,553	„	0,0909	0,1225
b) $u = w_1/w_2 = 2$						
3. 7. 78	1,45	2,8	2,11	27817	0,1124	0,1264
6. 7.	1,32	2,7	1,985	20305	0,1176	0,1287
7. 7.	„	23,8	6,845	8907	0,0910	0,1138
11. 7.	„	„	„	„	0,1176	„
13. 7.	„	„	„	10299	0,1333	0,1030
15. 7.	„	„	„	„	0,1176	„
19. 7.	3,2	6,16	4,645	5257	„	0,1345
20. 7.	„	„	„	„	0,0909	„
4. 8.	23,8	1,32	4,59	10000	0,0909	0,0924
9. 8.	„	3,2	7,598	„	0,1081	0,0777
c) $u = w_1/w_2 = 5$						
3. 7. 78	1,45	2,8	1,82	22416	0,1818	0,2060
6. 7.	1,32	2,7	1,69	23858	0,1617	0,2080
7. 7.	„	23,8	3,584	11214	0,1429	0,1324
11. 7.	„	„	„	„	0,1481	„
13. 7.	„	„	„	12416	0,1905	0,1290
15. 7.	„	„	„	„	0,1563	„
17. 7.	„	„	„	„	0,1493	„
„	„	„	„	7450	„	0,1467
„	„	„	„	2483	0,1890	0,2026
19. 7.	3,2	6,16	4,013	5266	0,2174	0,2075
20. 7.	„	„	„	„	0,2000	„
4. 8.	23,8	1,32	8,76	5000	0,2410	0,2422
9. 8.	„	3,2	11,896	„	0,2222	0,2120
d) $u = w_1/w_2 = 10$						
17. 7. 78	1,32	23,8	2,432	12485	0,1667	0,1595
19. 7.	3,2	6,16	3,669	20812	0,2275	0,2077
4. 8.	23,8	1,32	13,0	5000	0,3704	0,4247
9. 8.	„	3,2	15,61	„	0,3226	0,3096

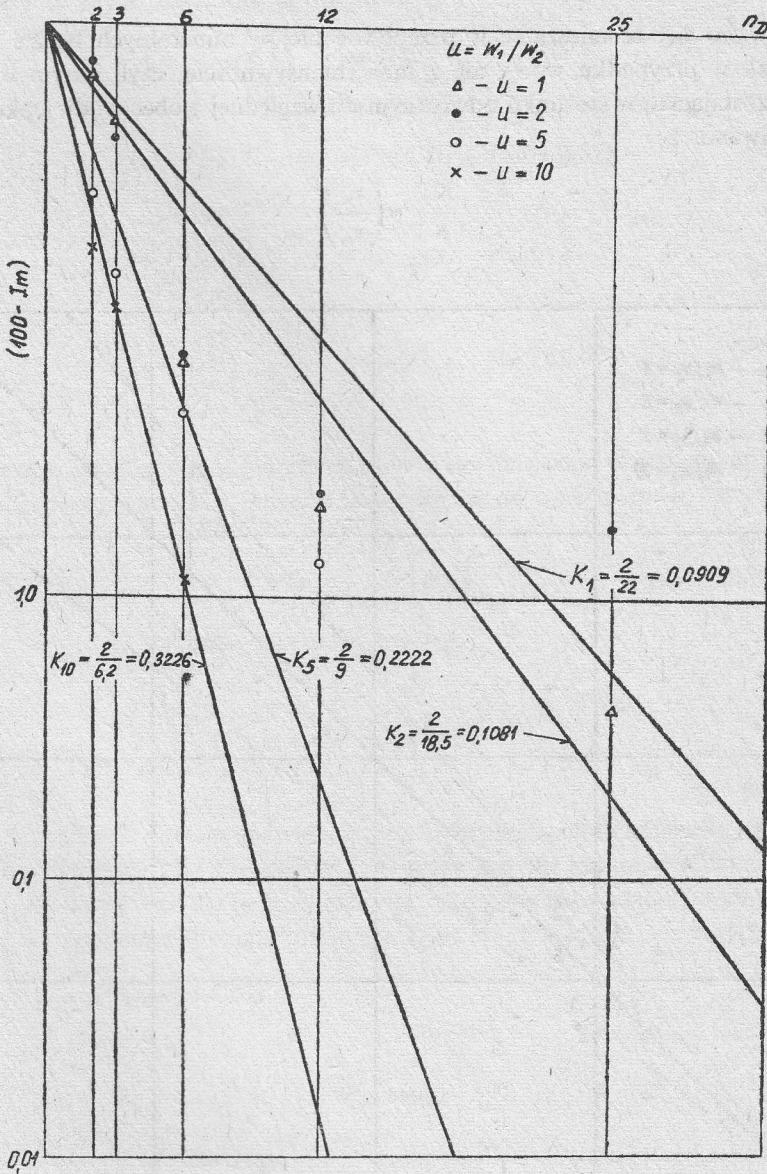

Rys. 2a. Przykłady pomiarów z dnia 4. 08. 1978 r.

$$\log(100 - Im) = f(n_D)$$

Wyniki pomiarów zestawiono na protokołach, oddzielnych dla każdej pary mieszanych olejów.

Ze sporządzonych wykresów $\lg(100 - Im) = f(n_D)$ – przykłady z pomiarów z dnia 4. 08. i 9. 08. 1978 r. (rys. 2) – odczytano wartości współczynnika intensywności mieszania K . W tabeli 2 zestawiono te wartości dla przebadanych stosunków prędkości wlotowych strumieni $u = w_1/w_2 = 1, 2, 5$ i 10, z charakterystyką mieszanych olejów (lepkością) i liczbą

Rys. 2b. Przykłady pomiarów z dnia 9. 08. 1978 r.
 $\log(100 - I_m) = f(n_D)$

Re dla mieszaniny. Lepkość mieszaniny obliczono według wzoru Arrheniusa

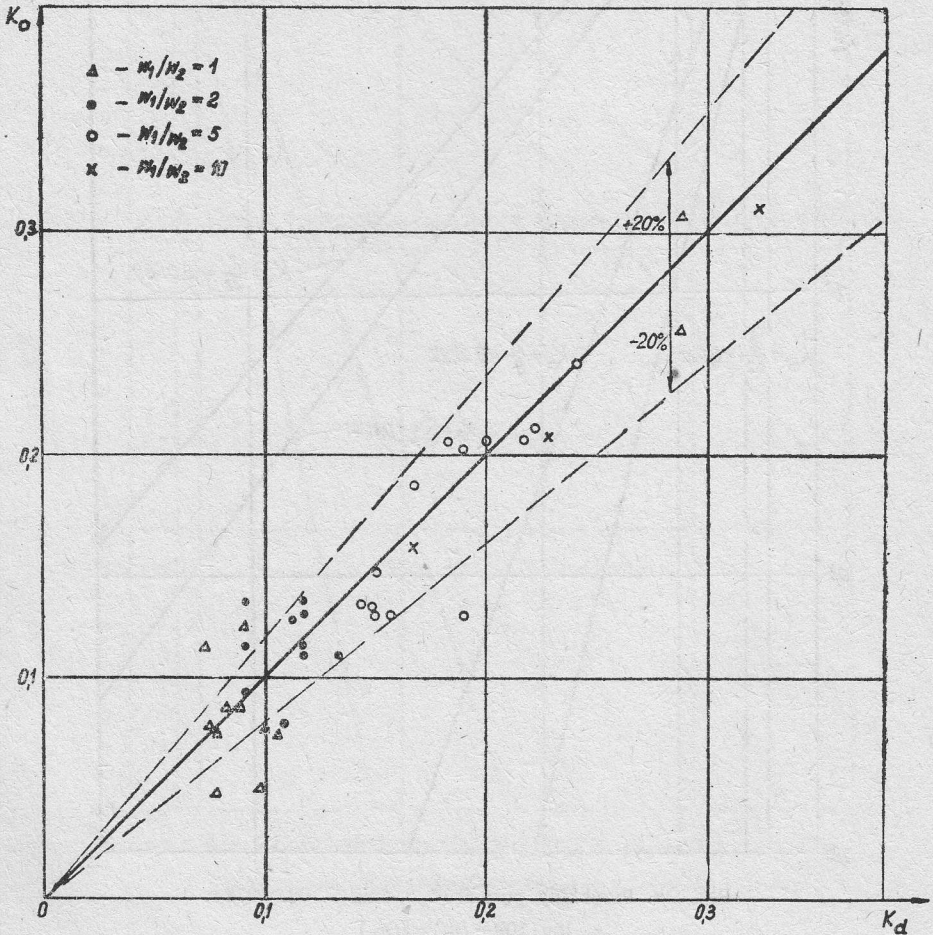
$$\lg \nu_m = \frac{V_1}{V} \lg \nu_1 + \frac{V_2}{V} \lg \nu_2 + \dots + \frac{V_n}{V} \lg \nu_n, \quad (6)$$

tj. za pomocą addytywności logarytmu lepkości poszczególnych strumieni (przy uwzględnieniu jako wagi stosunku V_1/V).

Korelacja wpływu lepkości na współczynnik intensywności mieszania K

Spodziewano się, że mieszanie w przepływie olejów mineralnych będzie przebiegało podobnie jak w przypadku wody, ale z inną intensywnością, czyli innym współczynnikiem K , pozostającym w stosunku odwrotnym do względnej wobec wody lepkości olejów. Stąd oczekiwano, że

$$\frac{K_{o1}}{K_w} = \left(\frac{v_w}{v_m} \right)^f \quad (7)$$

Rys. 3. $K_o = f(K_d)$

Jak wykazano uprzednio, wpływ parametru lepkości na współczynnik K zaznacza się wykładnikami: a – stosunku liczb Re strumieni mieszanych na wlocie $(Re_1/Re_2)^a$ i b – liczby Re powstającej mieszaniny $(Re)^b$.

W następstwie wykonanej analizy otrzymano, że wykładnik f zmienia się odpowiednio do charakterystycznych zakresów, a mianowicie:

$$\begin{aligned} (Re_1/Re_2) \leq 1 \quad Re < 2000 \quad f = 0,55 \\ (b = -0,40) \\ (a = 0,55) \quad Re \geq 2000 \quad f = (-0,37) \\ (b = -0,25) \\ (Re_1/Re_2) > 1 \quad Re < 2000 \quad f = 0,73 \\ (b = -0,40) \\ (a = 0,55) \quad Re \geq 2000 \quad f = 0,45 \\ (b = -0,25) \end{aligned}$$

Tak więc równanie na współczynnik intensywności mieszania olejów mineralnych (a należy się spodziewać, że również innych różniących się od wody płynów) przyjmuje postać

$$K = C \frac{D}{d} \left(\frac{Re_1}{Re_2} \right)^a Re^b \left(\frac{v_w}{v_m} \right)^f, \quad (8)$$

gdzie

$$\left(\frac{v_w}{v_m} \right)^f = \left(\frac{v_m v_w}{v_1 v_2} \right)^f, \quad \text{gd}y \quad v_1 \neq v_2 \neq v_m,$$

tzn., gdy lepkości mieszanych strumieni nie są jednakowe i różne od lepkości wody ($v_w = 1 \text{ cSt}$).

Powyzsza zależność została sprawdzona dla mieszania olejów mineralnych w zakresie $Re \geq 2000$ (burzliwym) i $1 > (Re_1/Re_2) > 1$. W tabeli 2 obok kolumny K_d znajduje się kolumna K_o , tj. K obliczonego dla tych samych warunków według podanej korelacji. Wartości K_d układają się zgodnie z funkcją korelującą (rys. 3), ze średnim rozrzutem $\Delta = \pm 20\%$.

Praca wpłynęła do Redakcji w listopadzie 1978 r.

Literatura

- [1] L. G. Alexander, F. W. Comings, H. L. Grimmet, E. A. White, *Transfer of momentum in jet of air issuing into a tube*. Techn. Report No. 11, 1952.
- [2] H. Reichardt, *Zeit. f. ang. Math. Mech.*, 21, (1941), 257.
- [3] J. Lee, R. S. Brodkey, *A. I. Ch. E. J.* 10, (1964), 187.
- [4] J. W. Hiby, *Mischung in turbulenter Rohrströmung*, *Verfahrenstechnik*, 4 No 12, (1970), 538.
- [5] H. Hartung, J. W. Hiby, *Beschleunigung der turbulenten Mischung in Rohren*. *Chem. Ing. Techn.*, 44, No 18, (1972), 1051.
- [6] W. Tarasewicz, *Intensywność mieszania cieczy (newtonowskich) w przepływie*. *Zeszyty Naukowe IMP PAN*, nr 78 (979), 1979.
- [7] J. Ciborowski, *Inżynieria chemiczna*, wyd. I, PWT, s. 48, (1955).
- [8] S. Bretsznajder, *Własności gazów i cieczy*, WNT, s. 565, (1962).

Влияние вязкости на интенсивность смешивания жидкости в течении

Резюме

Проведены экспериментальные исследования смешивания в течении, при соосном натекании потоков, пяти различающихся вязкостью паров минеральных масел в пределах от 1,32 до 23,8 сст. Измерения проводились в горизонтальном миксере типа эжектора при отношении диаметров $D/d = 53/26$, отношении скоростей смешиваемых потоков $u = w_1/w_2 = 1, 2, 5, 10$ и числах Рейнольдса смеси $Re = 2400 \div 29000$. Состояние смешения определяется формулой (5), в которой Im обозначает среднюю по сечению процентную степень смешения, F — поле поверхности течения потока смеси, R — значение черты реальной смеси, R_0 — значение черты идеально смешанной смеси, R_p — значение черты смешиваемых потоков (значения R, R_0, R_p — определяются соответствующей световой проницаемостью среды).

Устанавливается, что:

- степень смешения масел изменяется вдоль проточного канала, согласно с функцией (1);
  - корреляцию на коэффициент интенсивности смешения жидкости K можно выразить формулой (8), в которой ν_w обозначает кинематический коэффициент вязкости воды, а ν_m — кинематический коэффициент вязкости смеси,
  - учет формулы (8) позволяет правильно конструировать проточный миксер типа эжектора.
- Обсуждаемая корреляция требует проверки ее применимости в случае смешивания более чем двух жидких компонентов и проверки смешивания газов.

Influence of the Viscosity on the Flow Mixing Intensity

Summary

The flow mixing has been investigated experimentally for five mineral oils of different viscosities ranging from 1.32 to 23.8 cSt, and mixing of the streams in a coaxial arrangement. Measurements were done in a horizontal mixing device of ejector type, characterized by the diameter $D/d = 53/26$. The ratio of velocities of oil jets was $u = w_1/w_2 = 1, 2, 5, 10$, the Reynolds number of the mixture varied from $Re = 2400$ to 29 000. The state of mixing was determined according to formula (5), where Im is the mean, averaged over the cross-section (percent), degree of mixing, F is the mixture flow cross-section area, R is the value of a feature of the actual mixture, R_0 is the value of the feature of a perfectly mixed mixture, R_p is the value of the feature for mixed streams (values of R, R_0 and R_p are determined based on the transmissivity of the medium).

The following results were obtained:

- the degree of mixing of oils varied along the channel according to the exponential law (1),
- the correlation for the liquid mixing intensity coefficient K can be described by (8), where ν_w is the kinematic viscosity coefficient for water, and ν_m is the kinematic viscosity coefficient of the mixture,
- formula (8) makes it possible to correctly design a fluid-flow mixing device of ejector type.

The correlation obtained should be verified for the case of more than two liquid components and for gaseous mixtures.